

דפי יגור

יום ו', י"ד באדר תשפ"א, 26.2.2021, גיליון מס' 4999

1. סיכום תוכנית 2020

דיווח יח"ס (יגור חקלאות ועסקים)

יו"ר התאגיד רני טנא: שנת 2020, שנת משבר הקורונה, הסתיימה וטוב שכך. השנה התאפיינה בחוסר ודאות, ואנו נאלצנו להגיב תוך כדי תנועה לשינויים הרבים שהתרחשו. למרות ההתרחשויות, ובחלק מהענפים אולי כתוצאה מהן, התוצאות הכלכליות היו טובות. מחזורי המכירות עלו על התכנון (50 מיליון ש"ח) והגיעו ל-53 מיליון ש"ח. הרווח הנקי עלה לכ-5 מיליון ש"ח מול רווח מתוכנן בסך 2.4 מיליון ש"ח. תוכנית העבודה לשנת 2021: גידול בהכנסות לכ-60 מיליון ש"ח, רווח מתוכנן 5.8 מיליון ש"ח.

גידולי שדה

המגפה כמעט ולא השפיעה על הענף, למעט הפרעות נקודתיות בהקשר של בידודים וכו'. שנת 2020 הסתיימה כשנה מוצלחת. מחזור המכירות צמח לכ-18.5 מיליון ש"ח לעומת 16.5 מיליון ש"ח ב-2019. הרווח הנקי 3.3 מיליון ש"ח, לעומת 2.3 מיליון ש"ח בתוכנית העבודה. המטרה שלנו היא להגיע ב-2021 לרווח של 4 מיליון ש"ח. מבחינת תמהיל הגידולים צמצמנו דרסטית את גידול הכותנה. 1,700 דונם בשנת 2019 קטנו ל-600 ב-2020. ב-2021 נגדל רק 300 דונם, בעיקר כדי "לשדר סולידאריות" ו"לשמור על הכושר" של המערך התפעולי. מחירי הבצל והעגבניות לתעשייה בשנה שחלפה היו טובים, וכמו כן היו יבולים טובים ברוב גידולי הקיץ. במקביל, הוגדלו שטחי האבטיח לפיצוח ותירס לתחמיץ. המגמה היא להרחיב גידולים קיימים ולהוסיף חדשים, ירקות בעיקר, במקום הכותנה. השנה גם העמקנו את השותפות עם כפר הנוער הדתי, והשטח שאנו מעבדים גדל במאה דונם נוספים. אנו מעבדים כעת במשותף 360 דונם. לקראת סוף השנה נקלטו שלושה עובדים תאילנדים בגד"ש.

יעדים לשנת העבודה 2021: האסטרטגיה הכללית הרב-שנתית: הגדלת הרווחיות לדונם - מיקוד בגידולים אשר יודעים לספק הכנסה ורווחיות גבוהה יותר לדונם.

קידום פיילוט בתחום גידולי הבצל והתירס המתוק: מיון ואריזה על ידינו תחת המותג "משק יגור", ושיווק במחיר גבוה להגדלת הרווחיות.

הכשרת שטחים נוספים לגידולי ירקות על ידי השקעה בקווי מים חדשים.

מטעי האבוקדו (סיכום 2020)

במהלך השנה העברנו 250 דונם ב"חרתיה מערב" מניהול משותף עם שער העמקים לניהול מלא של גדיש יגור. דותן שביט נכנס לניהול תחום המטעים כחלק מהאסטרטגיה של שילוב חברים צעירים בתחום. את דותן מלווה שלומי, מנהל המטע משער העמקים.

בוצעו הכנות ב"שטחי בוקי פקאנים" (היכן שהיו הצפצפות, מול שכונת הכביש) לנטיעות הצפיות בשנת 2021.

נרשמו הכנסות ראשונות ממטעי האבוקדו ב"חרתיה מזרח"

(150 דונם), שהם בשותפות עם קיבוץ שער העמקים. ניכר כי היבולים יפים. מחכים לסיכומים כלכליים בחודש הקרוב. **תוכנית 2021:** נטיעת אבוקדו בהיקף של כ-150 דונם נוספים ב"שטחי בוקי פקאנים" והשקעה בקו מים מתוקים לחלקה הני"ל. קידום גידור היקפי של שטחי "חרתיה מערב".

נתונים כלליים: סה"כ המטע כיום הינו בהיקף של כ-370 דונם אבוקדו מזנים שונים. השנה מתוכננת נטיעות של 150 דונם נוספים, מה שיעמיד את היקף המטע על כ-520 דונם. בנתונים הקיימים כיום בשוק זה, פוטנציאל הרווח הינו משמעותי ביותר (כ-3000 ש"ח לדונם בשמרנות).

חממות עלים ירוקים

שנת 2020 - בצד החיובי מחזורי המכירות גדלו מאוד וכמעט הכפילו את עצמם, מצד שני - הרווח לא גדל וזה גם האתגר העיקרי לשנה הקרובה. אנו פועלים מול רשתות השיווק לשיפור הסכמי הסחר. במקביל, אנו בוחנים העלאת מחירים. התקופה אינה אידיאלית, ולכן אנו ממתנינים ליציאת המשק הישראלי מהמשבר. במקביל, אנו פועלים להורדת הפחיתים במחלקות השונות ומחפשים הכנסת מיכון נוסף, על מנת לשפר את היעילות התפעולית. התחלנו השנה לעבוד באופן מלא עם רשת "סטופ מרקט". בענף עובדים 5 חברים מיגור במשרות הליבה והניהול. לאחרונה, הרחבנו במקצת את בית האריזה והגדלנו את שטחי הקרוו עקב תפוסה מלאה של המתקן הקיים. הוחלפו כל הקלקרים עליהם צומחת החסה בחממות. מהלך זה צפוי להגדיל את התפוקה של המתקן בכ-20%. התוכנית ל-2021 שאפתנית: אנו חותרים למחזור מכירות בסך 13 מיליון ש"ח לעומת 9.5 מיליון ש"ח בשנת 2020, יעד הרווחיות - 600 אלף ש"ח.

לול

2020 היתה שנה בינונית. מחירי העוף נמוכים, כתוצאה מכך האינטגרציה אינה מייצרת רווחים ואינה מחלקת בונוסים. מבחינת התאגיד הענף סיים בהפסד תפעולי של 130 אלף ש"ח. עם זאת הענף מעביר ליגור שכ"ד ונלוות בהיקף של 500 אלף ש"ח. לשנת העבודה 2021 אנו בוחנים מספר שינויים שישפרו את הרווחיות. נבדקת אפשרות הגדלת מספר המדגרים בשנה הקרובה. בזמן הקרוב תותקן מערכת סולרית חדשה על גגות החווה הסמוכה להר.

משתלה

השנה המטלטלת ורווית הסגרים היתה מוצלחת במיוחד, שנת שיא. אנשים לא נסעו לחו"ל ונתרו עם קצת כסף פנוי להשקיע בגינות ובצמחיית המרפסות. השנה הורחב השיווק באינטרנט באמצעות החנות המקוונת והתפתחה מאוד ההובלה לבתי הלקוחות, תחום שאנו צופים לו צמיחה גם בעתיד. המשתלה מסיימת את שנת 2020 ברווח שיא בהיקף 2.8 מיליון ש"ח לעומת רווח בסך 1.3 מיליון ש"ח בשנה קודמת. ניכר שיפור משמעותי בתחום הרכש הודות למודל רכש חדש שהוטמע. נמשכו גם מאמצי התייעלות במחלקות השונות. לקראת סוף השנה נפתחה חנות "הסטוק הירוק" (שם זמני),

העברות ליגור

תאגיד חקלאות ועסקים מעביר לקיבוץ שכ"ד, דמי ניהול ושכר דירקטורים בהיקף של כ-3 מיליון ש"ח בשנה. בנוסף, הנהלת התאגיד אישרה העברת 2 מיליון ש"ח כדיבידנד לבעלים. בשנת 2021 מתוכנן דיבידנד בהיקף כ-3 מיליון ש"ח. מסגרת ההשקעות לשנת 2021 - 2.750 מיליון ש"ח, בעיקר בגד"ש ובמטעי האבוקדו.

לסיכום, השנה שחלפה הסתיימה בתוצאות יפות, קיימת אופטימיות לגבי העתיד. ברצוני להודות למנהלי הענפים השונים ולכלל העובדים בתאגיד, על כך שעמדו באתגרים לא פשוטים במהלך השנה שחלפה והשיגו תוצאות ראויות לציון!

דיווח לגין - טובופלסט

זאב וורמברנד (יו"ר לגין): מכירות לגין (פח וטובופלסט) צנחו מ-180 ל-162 מיליון ש"ח בתקופה של 2018-2020. אחת הסיבות העיקריות היא אובדן שוק הטונה. ההיקף הנמוך מסכן את החברות ומצריך שינוי יסודי. החל מהרבעון האחרון של 2019, ובשנותפופ מלאה של הדירקטוריון, הובלתי שינוי מבני ואסטרטגי בנייהול החברות במטרה לחדש את הצמיחה, לשפר את הרווחיות ולהיכנס למדינות ולתחומים חדשים: הופסקה כהונת המנכ"ל, החברה פוצלה לשתי חברות נפרדות - לגין אריזות פח וטובופלסט, אותרו ומונו מנהלים לשתי החברות. תפקיד המנכ"ל אוחד עם מערך השיווק והמכירות בכל חברה, תוך צמצום משרות. המנכ"לים עובדים ישירות מול הלקוחות בארץ והסוכנים בחו"ל. שונו שיטות תמחור ומדיניות מכירות, צומצם כוח האדם, הן מחברי הקיבוץ והן מקבוצות עובדים אחרות. ברצוני לשבח את עבודת חברי הדירקטוריון, העושים מעל ומעבר לשמור על חברי יגור במערכת ועל תנאייהם. הקטנו את הפסדי הפחת, נכנסנו למדינות חדשות - ספרד ואיטליה, עם חדשנות מוצרית באריזות. התחלנו להעביר עבודות פשוטות וזולות לבולגריה, כך שנוכל להכפיל שם את הייצור ב-2021, ובדרך זו גם לייצר מוצרים שאין להם כדאיות בארץ. מול קשיי הקורונה הסענו את העובדים, והעסקנו אותם בקפסולות קבועות בעלות של 2 מיליון ש"ח. בוצעו גם העלאות מחירים קלות.

התפתחות בשתי החברות ב-2020

לגין אריזות - השוק ממשיך להיות שוק ריכוזי עם 7 לקוחות שמהווה 80% מהיקף המכירות. בסוף השנה, כתוצאה מהחלשות המטבעות, ראינו תגבור בייבוא של מוצרים מוגמרים.

טובופלסט - עברה לייצור "מסביב לשעון" של שפופרות אלכוגיל, לצערנו, במחירי הפסד, כיוון שבמהלך שנת הקורונה הופסקו כמעט לגמרי מכירות שפופרות הפלסטיק לתחום הקוסמטיקה.

מכירות האלומיניום טובות.

החלשות המט"ח פגעה קשות ושחקה הכנסות ב-10%.

תוכנית עבודה ל-2021

לגין בע"מ - קבלת הסכם קיבוצי חדש.

לגין אריזות פח - עבודה צמודה של המנכ"ל עם הלקוחות תוך

הממוקמת היכן שהייתה חנות האופניים ב"חוצות יגור". החנות מאפשרת המשך מכירת צמחים גם בתקופות הסגר. בעתיד היא מיועדת להפוך לחנות מתנות וכלי בית ייחודיים.

מטרות 2021: להמשיך ולהרחיב את יבוא המוצרים מחו"ל, פיתוח פעילות האון-ליין, החלפת מערכת מידע ולוגיסטיקה במסגרת מהלך כולל שמקודם ביגור, שיפור נראות וחוויית קנייה בכלל שטחי המשתלה. בחודש אוגוסט מתחילה שנת שמיטה. בעבר נגרמה מכך ירידה של 20% במכירות, לכן תחזית הרווח של החברה לשנת 2021 זהירה מעט ועומדת על 1.6 מיליון ש"ח.

גן אירועים החורשה

גן האירועים כנראה סבל הכי הרבה ממשבר הקורונה, ולמעשה לא פעל השנה. בדו"חות נרשם הפסד בהיקף של כ-350 אלף ש"ח, בעיקר תשלומים שונים שהענף המשיך להעביר לקיבוץ, כגון ארנונה ודמי ניהול, וכן ארנונה שהמועצה המשיכה לגבות. מהמדינה התקבלו פיצויים בהיקף מצומצם. אנו מנסים לקבל פיצויים נוספים בדרכים שונות. האתגר שעמד מולנו לאורך השנה היה קשור ליכולת לצפות את האירועים, להיות בכוננות לחידוש האירועים ולקיים את ההתחייבויות מול הזוגות. במהלך השנה אישר הדירקטוריון תוכנית עבודה רב-שנתית חדשה לגן, ולאחר תהליך איתור ארוך מונה חן זמיר לתפקיד מנהל הפעילות. כמו כן סיימנו התקשרות ארוכת שנים עם קייטרינג "טבעון אירועים". בחודשים האחרונים יצאנו בתוכנית שיווק ומיתוג חדשה. בנוסף, נבחרו ספקי מזון חדשים על בסיס הסדרים שיאפשרו הגדלה ניכרת של הרווח. נכון להיום רשומים מעל 40 זוגות לעונת החתונות הקרובה. אנו צופים שנה מוצלחת, בהנחה שיהיה ניתן לקיים אירועים. המטרה לעבור לרווחיות בהיקף כ-200 אלף ש"ח. הפוטנציאל גבוה. "בית בת שבע" עבר מתיחת פנים קלה בחלל שבחלקו הצפוני, וצפוי לשמש כאולם טעימות וכמקום לאירועים קטנים. השינוי מגדיל את הפוטנציאל של הפעילות.

מטבחי יגור

גם ענף מטבחי יגור רשם שנה מאתגרת. מאז פרוץ המגיפה אנשים פחדו להזמין בעלי מקצוע, במקרה שלנו נגרים, הביתה. עובדה זו גרמה לעיכובים בהתקנת המטבחים המוכנים והשפיעה על כל המערכת. היעד שלנו לשנה זו עמד על 130 אלף ש"ח רווח. לא עמדנו בו, אך הצלחנו לסיים את השנה באיזון לאחר שנתיים שהסתיימו בהפסד תפעולי. במהלך השנה נערכה בדירקטוריון חשיבה מעמיקה לגבי המשך דרכו של הענף, ובעקבותיה גובשה תוכנית עסקית רב-שנתית לפעילות בהובלת מנהל הענף, המשרד הכלכלי ומנהל הרכש. התוכנית אושרה בהנהלה, ואנו בהחלט אופטימיים לגבי הסיכויים של הענף לפרוץ את תקרת הזכוכית שבלמה אותנו, ולעבור לרווח משמעותי תוך פרק זמן קצר. התוכנית לשנת 2021, מְעַבֵּר לרווחיות והגדלת מחזור המכירות.

חוות התוכים

2020 הסתיימה באופן סביר - רווח של כ-35 אלף ש"ח. הבעיה המרכזית של הפעילות היא במיסוד אספקה סדירה של גוזלים לגידול ומכירה. בשנה הקרובה מתגבש הסכם מול ספק מוכר ואמין, והציפיה היא לרווח בסך 100 אלף שקלים.

לתוכניות - שנת 2020 הסתיימה במינוס 350 אלף ש"ח מול התוכנית: 250 אלף ש"ח הם תוצאה של הירידה בשכירות (הקלות בשכ"ד לשוכרים הקטנים וחללים בלתי מאוישים), והיתר נבע מירידה בהכנסות ממכירת חשמל. לשנת 2021 אנו מניחים ביצועים דומים (רווח תפעולי של 2 מיליון ש"ח 2021 לעומת 1.8 מיליון ש"ח ב-2020), אם לא יקרה משהו לא צפוי. מבחינת הוצאות המימון, נשלם השנה 600 אלף ש"ח ונעמוד על רווח של 1.3 מיליון ש"ח לפני מס. מבחינת החובות ההסטוריים, ישנן עדיין כמה הלוואות פעילות: ההלוואה הקטנה מיגור תסתיים ב-2023. שטרי החוב לאחייג בהיקף 10 מיליון ש"ח הומרו להלוואה ומשולמים בהדרגה. חוב למשקי יזרעאל ישולמו ב-2023. ככל שהתזרים מאפשר, אנו ממירים את שטרי החוב להלוואות פעילות, ומשלמים אותם באיטיות אבל בעקביות.

דיווח באלגן

יו"ר איתן ניר: הקורונה פרצה בדיוק בתקופת השנה, שהפארק יצא מתרדמת החורף והיה אמור להתחיל לייצר הכנסות. אנו מסכמים שנה שלא יכולנו לתאר גרועה ממנה. עם פרוץ המגיפה הפארק והקנטרי נסגרו. כל העובדים יצאו לחליית או שסיימו את עבודתם. בחודשים אפריל-מאי צוות הליבה של הפארק פעל לשדרוג שלו, בהתנדבות מלאה! ביוני התכוונו לפתוח, אבל זה לא קרה. בסוף נובמבר היינו במינוס 1.9 מיליון ש"ח, ש-900 אלף ש"ח מתוכו הצטברו, כמו כל שנה, לפני מרץ, ו-600 אלף ש"ח פחת שלא משפיע תזרימית. ב-2021 צפויים להיכנס החוזרים בגין ארנונה והוצאות קבועות אחרות בהיקף חצי מיליון ש"ח. פיצויי המדינה עתידים להכניס לנו כ-900 אלף ש"ח.

הכנסות 2019 בפארק היו 8.2 מיליון ש"ח. 2020 תסתיים בהכנסות 1.5 מיליון ש"ח בלבד. אנו מקווים לחזור ב-2021 ל-7.335 מיליון ש"ח ורווח של 700 אלף ש"ח. ככל שהפתיחה תידחה אחרי פסח, נצטרך לעדכן, לרעה כמובן, את התוכניות. אורי זמיר, מנכ"ל הפארק, עובד על תוכנית הרחבת הפעילות, שמתעדכנת כל הזמן במקביל להתמודדות המדינה עם הקורונה ותוגש ברגע בו תהיה ודאות, הן במישור אפשרויות הפעילות והן במישור השותפים העסקיים למהלך, ההשקעות והמימון הנדרשים (אם בכלל) לכל יוזמה. המכנה המשותף לכל היוזמות העסקיות החדשות הינו חיבור והתבססות על הפעילות הקיימת, השקעות מינימליות, החזר השקעה מהיר ורמת סיכון נמוכה במיוחד. צוות הליבה צומצם למינימום ההכרחי. הפירות צפויים בעתיד, כשהפארק ייפתח עם אותו צוות. הפעולות שנבחנות כרגע: פעילות לילה (בשילוב עם השוכר הקיים), בר-מצוות, שילוב שוק איכרים, שדה קטיף, מתחם קרוואנים, סדנאות אומן והופעות. כל תוכנית תדרוש תוכנית עסקית מסודרת.

מטרות תוכנית 2021-2025 - לנער ולחדש את הפארק, ולהביא אותו למקומות שהיה בהם לפני הקורונה. המטרה היא להגדיל ולהכפיל את נפח הפעילות, לשלם את החוב של 4 מיליון ש"ח ליגור, ולהכניס כל שנה חצי מיליון ש"ח. זה אפשרי, אם הפארק ייפתח מחדש.

הקאנטרי - הקורונה תפסה אותנו בעיצומו של מהפך מוצלח,

ניסיון לפתח מוצרים חדשים, הקדמת הייצור לצורך השטחת עקומת קצב הייצור (פיזור מאוזן יותר לאורך השנה, תלוי ביכולת הלקוחות לצפות את השוק), איתור מוצרים ופנייה לחדשנות.

לגין טובופלסט - חסכון תפעולי בעלויות עבודה: צמצום כוח האדם, העברת פרויקטים לבולגריה ללקוחות גדולים במחירים נמוכים, הקטנת מלאים - שילוח ההזמנות מיד עם ייצורן. המטרה - להתקרב למכירות של 2017 ולהגיע ל-173 מיליון ש"ח.

המשך צמצום כוח האדם: ב-2017 עבדו אצלנו 350 עובדים ועובדות, ב-2020 ירדנו ל-304 (ירידה של 13%!); ובשנת 2021 אנו מקווים לרדת ל-275. הירידה בטובופלסט תהיה ב-15% (יחסית ל-2017) ובלגין-אריזות - 25%. אם נצליח גם להעלות את המכירות וגם לצמצם את כוח האדם, נגיע ב-2021 ל-95% ממכירות 2017 ב-80% עובדים! כל פיטורים קשים וכואבים מאוד, אבל אין ברירה.

הדו"חות הכספיים המפורטים מראים שבסוף 2019 סיימנו בהפסד תפעולי של מיליון ש"ח, את 2020 נסיים עדיין בהפסד - אך קטן יותר. אנו מקווים להגיע ב-2021 לרווח תפעולי של 6 מיליון ש"ח.

בשנים 2015-2017 העבירה לגין ליגור דיבידנד של 1.5 מיליון ש"ח. זה מעט מדי, לדעתי. ב-2018 וב-2019 העברנו 3 מיליון, ואני מקווה שנגיע ל-4 מיליון השנה.

שכר עבודה שנכנס ליגור היה 15.2 מיליון ש"ח ב-2018, ו-13.25 מיליון ש"ח ב-2020, שעות העבודה ירדו בהתאם. לדעתי, למעלה מ-50% מהקיטון נובע מיציאת אנשים לגמלאות.

יורם ברנע: מברך על המגמה להעביר פעילות לבולגריה. חבל שלא עשינו זאת בבלרוס. מברך על פינוי המחסן של טובופלסט והשכרת השטח. טובופלסט צולעת כבר כמה שנים. זאת החמצה גדולה. מברך את נוקי על המהלכים הטובים במפעלים. אולי יתאפשר להשכיר עוד אולמות.

זאב וורמברנד: טובופלסט בתקופה קשה, לכן נדרש כאן מנכ"ל במשרה מלאה. על המפעל להוכיח את עצמו ב-2021. מדובר בשנת מבחן. ההחלטה להעביר לבולגריה היתה הרבה לפני שאני הגעתי. לא קשור לבלרוס. הבולגרים לא מושפעים מהשינויים במט"ח, ולכן יותר משתלם לייצר שם את הדברים הסטנדרטיים והפשוטים. כרגע אין יותר עודפי שטח בטובופלסט.

דיווח "חוצות יגור"

דפנה דורפמן: שוק הנדל"ן ספג מכה קשה. הפגיעה בנו היתה מצומצמת. יש לנו עסקי עוגן יציבים, המשתלה והסטופ מרקט. במהלך השנה פעלה ההנהלה ומנהלת המתחם, תמר קלוג, לאייש את החנויות. הצלחנו למצוא איזונים עדינים בין השוכרים לבין הצרכים שלנו. "נישו" החליף את "פרנגילקו", ו"הסטוק הירוק" החליפו את חנות האופניים. שני המהלכים גם מכניסים כסף לקופה וגם "מכוחותינו". נשאר חלל אחד קטן פנוי צמוד ל"נישו", ואנחנו בקשר עם לקוחות פוטנציאליים. נחנכו עמדות טעינה חשמליות לרכבים, יותר בשביל הנראות ויחסי הציבור ופחות בגלל הרווח. מבחינת ההכנסות ביחס

טיים" שהיו בידי מפרק, ללא עלות! חששנו שזה יעלה הון תועפות. בזכות משבר הקורונה והשנים הגרועות שהורידו את הערך הכלכלי של החברה, הצלחנו לקבל בחינם. זה יאפשר את הכנסת "גרייטשייפ" כשותפים ולא רק כחברה מנהלת. הגענו להסכם ברורות עם עיריית נשר, שיאריך את הזיכיון של הפעלת המקום ב-14 שנים נוספות. זה יאפשר תהליכים ארוכים ותוצאות טובות.

נוקי נויפלד: אני רוצה לסכם 3 שנות פעילות, שנה עם דריקטוריון אחי"ג הקודם ועוד שנתיים עם זה הנוכחי. בכניסתי לתפקיד הודעתי שתמיד אשמח לפגוש ולהסביר לחברים מה קורה, ושכולם מוזמנים להיפגש איתי. נפגשו איתי אולי חמישה אנשים. למה להקשיב לאסיפות? המעורבות וההתעניינות של הציבור בעסקיו שואפת לאפס, לפחות בתקופת כהונתי הדלת היתה פתוחה לרווחה למסירת כל האינפורמציה. צריך לזכור שישנם עסקים רבים ביגור העומדים בתחרות ומול תנאים אלו לא נכון לפרט כל מספר וכל נתון במדיה המקומית. אבל כנראה שהרבה יותר נוח לקטר באתר ובשבילים בצורה אונימיית על כמויות המידע שהציבור יודע או לא!!!

אלה הדברים העיקריים שאחי"ג עסקה בהן בשלוש שנים האחרונות.

לקח למנהלים ולבעלי תפקידים זמן להתרגל אלי, במיוחד שנכנסתי ישר אחרי ההפרטה עם כל הבלגן סביב זה. בסך הכל הדברים מתחילים להסתדר ולהתקדם כמו שצריך.

פיתוח מנהלים - הבאנו מומחים ויועצים לפגישות אחד על אחד, שיטות עבודה חדשות וכלי עבודה חדשים. פעמיים בשנה התקיימו כנסי מנהלים של יום שלם. חלקו הוקדש לפעילויות של יגור, וחלקו לדברים אחרים, גיבוש והשלמת הייעוץ האישי. הקדשנו זמן רב לבחינה ולבקרה של פעילויות התאגידים והענפים שבתוך התאגידים - ביח"ס, בחוצות יגור, בבאלגן ובמפעלים. היינו נוכחים ומורגשים מאוד במקומות האלה. ידענו מה קורה, היינו שותפים להצלחות ולכישלונות.

הצבת יעדים וגזירת הערך ליגור בסוף השנה - נגמרה שיטת ה"קופי פייסט", שהיתה נהוגה פעם. לא מעתיקים את התקציב משנה לשנה. מציבים יעדים ודרישות חדשות. הדגשנו שהמטרה להרוויח הרבה יותר כסף ולהתקדם לשם. הדברים של רני טנא היום מראים את העבודה שנעשית. אני שומע מהשטח שהאסימון נופל. שהיה קשה לצאת מאזור הנוחות. חלק מהמקומות קפצו קדימה בגדול, חלק פחות. כל שנה צריך לקבל החלטות קשות. מי שלא מצליח לאורך זמן או שהתוצאות העסקיות שלו לא עומדות ביעדים להעלות רווחים, יש להיפרד ממנו ומי שכן - לתגמל ולקדם.

המוטו שלי הוא: התאגידים לא קמו לשרת את עצמם, אלא כדי להעביר את הרווחים לקהילה.

תקציב זה דבר קדוש - חייבים לעמוד במספרים ולא לספר סיפורים.

אחי"ג עזרה ודרשה את הטמעת הערך הזה. רענון צוותי ניהול - אנחנו באמצע העבודה. יש להחליף צוותים ומנהלים שפועלים שנים ארוכות. לרוב זה מעכב את התקדמות העסק. צריך להציע לדור הצעיר, שלמד ועבד בחוץ, תנאים טובים, שהבנים והבנות שלנו ירצו לחזור ולעבוד כאן. אם נשלם להם מספיק ונאתגר אותם בפיתוח ועסקים

שהובילה חברת "גרייטשייפ". ראינו שיפור מובהק בתוצאות. מספר המנויים בתחילת מרץ היה גדול ב-30% לעומת השנה הקודמת. חווינו פתיחות וסגירות לאורך השנה. כרגע, אנו סגורים ומנסים לשרוד בתנאי אי ודאות.

מבחינת ההתנהלות בתקופת הקורונה: בשלב ראשון בוצעה סגירה מלאה ומהירה של כל המערכות, והוצאת עובדים לחל"ת. הלקוחות קיבלו עדכונים ועברו למצב הקפאה.

לקראת החזרה לפעילות בוצע טיפול פרטני בלקוחות, שכלל התמודדות עם בקשות ביטול, המשכי הקפאה למי שנדרש ומענה לחוסר הוודאות מול הפעילות המשתנה

חוקי הקורונה השתנו בתכיפות גדולה ובהתאם גם ההנחיות ללקוחות. עברנו כמה ביקורות בציון לשבח, וגם הלקוחות העריכו את ההתאמות וההתנהלות התפעולית אל מול ההנחיות המשתנות,

עברנו לעבוד בתקציב חודשי ובקיצוצים מקסימליים, הספא והמגלשות לא פועלים, אין אירועים, יש צוות קטן ובשעות מצומצמות.

הטיפול בלקוחות הותאם כל הזמן למצב. מצד אחד, נעשו תהליכי שימור לקוחות כדי לצמצם את הביטולים, מצד שני, גייסנו לקוחות חדשים וחידושים ללקוחות קיימים על בסיס מבצעים שמתאימים לאותו הרגע כמו "מנוי ללא התחייבות".

למרות הכול, סיימנו את שנת 2020 בהכנסות של 4.2 מיליון ש"ח והפסד תפעולי מזערי של 23 אלף ש"ח לפני מס. כמו בפארק, גם כאן לאחר הקיצוץ הגדול במספר העובדים, ננסה לשמור על מצבת כוח אדם קטנה, גם כשניפתח ונחזור לפעילות מלאה.

תקציב 2021: אנו פועלים באי ודאות גדולה, המשך העבודה יתאפיין בזהירות יתר ובהכנה של תקציב מותאם לכל חודש. אנו משתדלים להיות הכי גמישים שאפשר ובודקים כל הזמן תסריטים שונים. נערכים לפתיחה בתחילת מרץ. הצפי הוא להכנסות בסדר גודל של 7.2 מיליון ש"ח עם רווח לפני מס של מליון ש"ח.

תהליכי יזמות נוספים: הסכם חתום בתהליכי הקמה של מתקן סולארי על גגות הקאנטרי, במודל השכרה - תמורה מתוכננת בהיקף 90 אלף ש"ח בשנה, פלוס מענק חתימה של 58 אלף ש"ח מעיריית נשר, הסכם ל-25 שנה בזכות העבודה הגדולה והקשה של ארנון חגי.

יעול ושיפור בהפעלת הספא, חסכון חודשי 5000 ש"ח. פעילויות חדשות מתוכננות: קרוספיט, השכרת אולם חוגים, מתחם אוהלי גלמפינג - אוהלים גדולים להופעות, בחלק הלא מנוצל של המדשאות, מתחם פילטיס מכשירים.

סיכום: 2020 נוצלה לשינויים ארגוניים ותפעוליים רבים שישרתו אותנו בהמשך. למרות כל הקשיים נשארנו עומדים על הרגליים עם צוות מגובש וטוב, כ-30% מהעסקים בתחום קרסו, מי שישרוד - יגדל עוד יותר. תחילת החזר ההלוואות ל"באלגן" בפעילות חודשיות של 25 אלף ש"ח באמצע השנה

- ציון דרך היסטורי. הכסף מתחיל לזרום ממערב למזרח, ומגיע לחברת-האם ולא להיפך. החיבור עם "גרייטשייפ" מוצלח מאוד ומביא ערך מוסף ורוח חדשה. באופק בניית שכונה חדשה ענקית בנשר עם יעד אכלוס של 2025. אחרי הרבה שנות מאבק משפטי, החזרנו ליגור את מניות "יגור פרי

אסיפת אחי"ג

אחרי כל הוצאה כספית ובודקים בקרביים כל השקעה. אסור לנו להמשיך לפזר כספים. צריך לשים לב להוצאות שלנו בשנתיים הקרובות. גם בהוצאות הקהילה אל לנו להתנהג כאילו עולם כמנהגו נוהג. נועם, רני ואני יושבים חזק על הברזים העסקיים שינהגו בזהירות מירבית. החוב של אחי"ג ירד מ-5.7 מיליון ש"ח ל-1 מיליון ש"ח ב-2021, ואני מקווה שבשנה הבאה לא יהיה בכלל.

חדשים, אני בטוח שחלקם ישמחו לחזור לעבוד ביגור. ביקורת מסודרת - בדרישה שלנו לשקיפות ותיקונים הכנו תוכנית לעבודת המבקר בתאגידי הקיבוץ ועסקיו. יש בידינו היום דו"חות מפורטים על התאגידים ומה שקורה בעסקיהם. ראינו את המסקנות והממצאים ועקבנו אחרי היישום של ההצעות לתיקון ולשיפור. אנשים צריכים לדעת שיש עליהם ביקורת.

העסקים שלנו

נחתם הסכם למחירי חלב שלוש השנים הקרובות. חבל שזה לא קרה עדיין בענף העוף. הרפת יוצאת מהמשבר. נעשית שם עבודת חריש טובה והיא תחזור לימים הטובים. וכבר בשנה הקרובה הרווחיות תעלה מאוד.

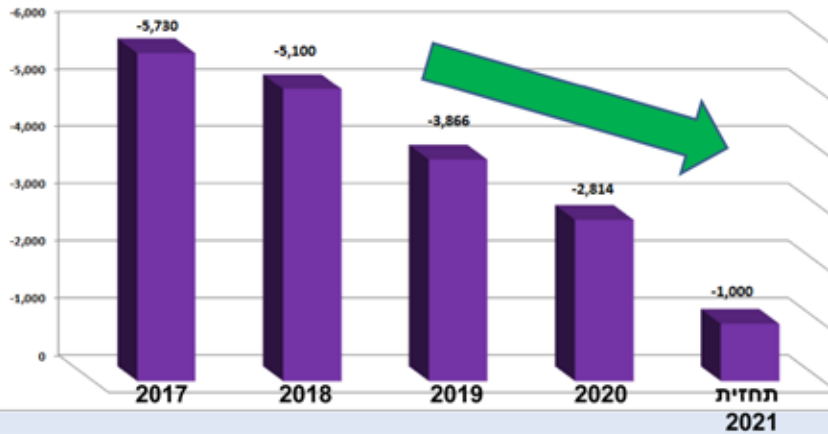
מאיימת עלינו הסכנה מכיוון "עיר החדשנות", שהמדינה רוצה לבנות על השטחים שבין צומת יגור לכיוון המפרץ, ליישב שם 130 אלף תושבים. אני שמח שמנהל רמ"י (רשות מקרקעי ישראל) עוצר אותה. אנחנו עוקבים ונמצאים ב"לופ" יד ביד עם המועצה האזורית. אני מקווה שלא נתעורר בוקר אחד בלי האדמות האלה. מצד שני המנכ"ל החדש של רמ"י לא אוהב את התנועות ההתיישבותיות ופועל נגדנו. אם יש דברים שרוצים לעשות, צריך לעשות עכשיו! אין לנו כוח, ולצדדי גם לתנועה אין השפעה. אנו מפריעים לכולם ואף אחד לא לצידנו. מה שלא נעשה היום, ספק אם נוכל לעשות בעתיד. צריך לעשות בשיקול דעת אבל לא לחלוטם ולא לנמנם.

מעל לכל זה, אנו בתקופה כלכלית קשה ביותר. השפעות הקורונה בתחום הכלכלי עוד לא התחילו והעתיד הקרוב לא נראה פשוט. למרות השנה המוצלחת לעסקי יגור, אי אפשר לדעת מה ילד יום. צריך להתארגן ולעבוד קשה. צריך לחסוך ולא לפזר. אנחנו בתאגידים עוברים ועוקבים

תאגיד אחי"ג - התפתחות חוב (אלפי ש"ח)

31/12/17	31/12/18	31/12/19	31/12/2020	תחזית 31/12/2021	31 דצמבר 2020
-3,130	-3,600	-3,279	-2,814	-1,000	עריש וחיסכות
-2,600	-1,500	-587	0	0	הלוואות / מקדונות +
-5,730	-5,100	-3,866	-2,814	-1,000	חוב נטו

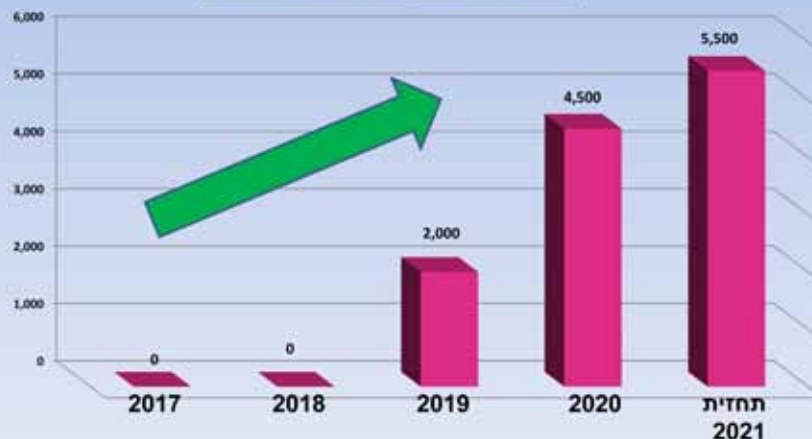
תאגיד אחי"ג - חוב נטו

תאגיד אחי"ג - העברות לקהילה (אלפי ש"ח)

31/12/17	31/12/18	31/12/19	31/12/2020	תחזית 31/12/2021	31 דצמבר 2020
0	0	2,000	4,500	5,500	העברות לקהילה

תאגיד אחי"ג - העברות לקהילה (אש"ח)

ולאמירויות. לקחנו את משה כחלון כיועץ לפרויקט. יתרון השטח הני"ל הוא מעבר המסילה בשולי החלקה ומבחינת מע"צ אין בעיה לירידה לשטח דרך תחנת הדלק שלנו בדרך לנשר. גם כאן ברור שזהו פרויקט לאומי ולא מקומי, אני מקווה שהפרויקט יתרומם וישיא רווחים לכלכלים משמעותיים לרווחת חברי יגור ולעסקיה.

בכל הפרויקטים שותפים חברי דירקטוריון אחי"ג וכן חברים מהשורה. עסקי יגור נמצאים בתקופה מאוד גורלית להתפתחותם. בשנתיים הקרובות נדע לאן פנינו בפרויקטים החדשים ובפיתוח העסקים הוותיקים.

אסכם את דברי בסרטון שהוכן במיוחד לערב הזה.

העברות כספים - ב-2018 הועברו 0 שקלים, ב-2021 נעביר 5.5 מיליון ש"ח, ואני מקווה שבעתיד נגיע גם ל-10 מיליון ש"ח כמו שהצהרתי עם כניסתי לתפקיד.

יוזמות חדשות

נדלי"ן - צריך הרבה סבלנות. הכול נעשה ביידוע הציבור ובאישורו.

"חלקה 450" בצ'ק פוסט - יגור קיבלה כ-50 דונם ללא מכרז וליזום עצמאי. אלון חגי התחיל לטפל בזה לפני 10 שנים, ולצערנו ולא באשמנתנו, זה ייקח עוד שנים, אולם בסוף התהליך זה יכניס הכנסה יפה ליגור.

העברת מחסן ל' מטובופלסט ליגור התבצעה ודמי שכירות המחסן עוברים ישירות לקהילה!

בניית מתחם משרדים בין "יארד" ל"סמרטשטור", 900 מטר, 3 קומות. אנחנו בשלב קבלת האישורים. אנחנו במו"מ עם 3 חברות על הצעות הבנייה. הצלחנו להשכיר את כל הקומות מראש. ההחזר לפרויקט 10 שנים. משתלם מאוד לדורות הבאים.

לגין מערב - מתכננים להקים שם מחסן לוגיסטי של 25 דונם, במו"מ ארוך מאוד עם חברות שונות. כל כניסה לשותפות כאן מסובכת מאוד בגלל הסכם החכירה. יגור נשארה חתומה בהסכם החכירה הישן מול המינהל, ולכן המגבלות החלות עלינו לא פשוטות. ולמרות הכול אנחנו מחוזרים ובודקים את האפשרויות.

שוק איכרים - מתוכנן למשטח הקרטינג מאחורי באלגן. בתפעול אחי"ג בהתחלה ובהמשך - בתפעול באלגן. יפעל בימים חמישי-שישי-שבת. המועצה שותפה וגם משרד התיירות.

בית אריזה לחקלאות - כולם מבינים שהערך המוסף לחקלאות הוא באריזה ובשיווק. יש לנו פלטפורמה טובה ומוצלחת בענף העלים הירוקים. הענף עדיין לא מרוויח הרבה, אבל אם נעבוד נכון זה יצליח. הענף קפץ מ-3 מיליון ש"ח מכירות בשנת 2018 ל-9 מיליון ש"ח מכירות בשנת 2020. צריך לעבוד מסודר ולהמשיך לפתח את המערכות התומכות והמבוקרות. במקביל, אנו מנהלים שיחות להקמת חברה משותפת בתחום עם קיבוץ הזורע. במידה שנמשיך לגדול בקצב המתוכנן, נצטרך להקים בית אריזה מתקדם שייתן פתרונות גם לגידולי העלים וכן לגידולי הגדיש, שאמורים להארו באריזה סופית. המיזם נמצא בבדיקה כלכלית וזוכה לתמיכה ממשרד החקלאות.

מתחם טופולסקי - נפרדנו מטופולסקי כמעט לגמרי, למרות שכ"ד המכובד שהשאיר לנו, בעיקר בגלל בקשות הציבור. נשאר לו מחסן קטן, ואנחנו מתכננים בשטח של 1200 מטר שמתפנים להקים חדרי קירור עמוק. ברגע שייפתח הנמל הסיני בחיפה, יגדל מאוד הצורך בבתי קירור עמוק (מתחת לאפס) לבשר תרופות ועוד. אנחנו בבדיקות כלכליות מתקדמות להקמה.

תחנת נוסעים לרכבת בצד הצפוני של המשתלה - מדברים עם המועצה, עם הרכבת ועם עיריית נשר. המטרונת מאפשרת מגרשי חניה גדולים המצדיקים פרויקט כזה, פרויקט שייקח הרבה מאוד זמן, ונמצא בבדיקת היתכנות ברכבת ישראל.

חלקה 520 - בין חוצות יגור (מעבר לכביש) למפעל המלט נשר מתקיימת בימים אלו בדיקת היתכנות להקמת מסוף מטענים לרכבת, שישרת את שני נמלי חיפה אל מול הקו לירדן

פסקול החזון החדש

(מתוך פסקול הסרטון שהוקרן בסיום האסיפה, וניתן לצפייה באתר יגור ובחצר יגור בפייסבוק)

חלוצי יגור נאחזו בקרקע הקשה לרגלי הכרמל בנחישות יוצאת דופן. הם חלמו על ישוב פורח, הם חלמו על בית. קרוב לוודאי שלפני כמאה שנה לא עלה בדמיונם שהקיבוץ הקטן שייסדו יהפוך לנקודה אסטרטגית במפת צירי התנועה בישראל על ציר רכבת העמק המחודשת, בקרבת כבישים ראשיים, קו ראשון לנמל חיפה!

התוכנית החדשה לפיתוח הקרקעות ממערב ללגין היא הזדמנות הסטורית לקידום יגור ולמינוף איזור עסקי, משגשג ומניב.

תחנת רכבת חדשה ליד חוצות יגור תקרב אותנו לכל פינה בישראל.

השילוב של תחנת רכבת, מסוף המטרונת ומגרש החניה רחב הידיים יהפכו את מתחם חוצות יגור ומשתלות יגור למרכז נגיש במיוחד המאפשר פיתוח מיזמים חברתיים, תיירותיים ועסקיים.

מחוצות יגור יוביל כביש עוקף למרכז לוגיסטי חדש. בסמוך לחממות ההידרופוניות של הקיבוץ יוקם בית אריזה מתקדם.

ממערב למחלף יגור יוקם מסוף מטענים של רכבת ישראל. מסוף המטענים ישתלב בשינויים המדיניים פורצי הדרך במזרח התיכון וישראל תחבור ברשת של מסילות לירדן וממנה לסעודיה ולמדינות המפרץ.

בצמוד לפארק הבלאגן נקים ברוח מאה שנות חקלאות את שוק האיכרים הצבעוני, שיעודד יוזמות חקלאיות וימצב את הקיבוץ כמרכז מזמין של תיירות כפרית. הפיתוח הסביבתי ישמר את החיבור לנופי הכרמל.

הגיע הרגע לנצל את ההזדמנות הטמונה בשטחי יגור, לשנות את המציאות ולייצר סביבה בעלת ערך כלכלי, תיירותי וחברתי, עבורנו ועבור הדורות הבאים.

ישעיה סולומון, גמלאי טרי, מספר על ילדותו, עלייתו לארץ ועל 50 שנים של שינויים ומהפכות כמנהל הנדסה בלגין

כימיים. בתקופה הזאת היו לי חברים, לרוב לא יהודים.

התחלתי לחשוב על הגירה לצפון אמריקה. לצאת מהודו לא היה דבר פשוט, כי הממשלה הגבילה את כמות המטבע הזר ל-8 דולר לאדם. מצד שני, בארצות הברית ובקנדה דרשו "מנטור" מקומי שייקח עלי חסות. לא היו לי דולרים, לא היה לי "מנטור" ולא יכולתי לעזוב.

בשנת 1969 התחלתי לבדוק אפשרות לצאת לישראל. הקונסול במומבאי הציע שאגיע לארץ ואמשיך הלאה. קיבלתי את ברכת הדרך מההורים. אבא שמח שאגיע לארץ ו"אמצא כלה יהודיה", ואמא שמחה שאגיע לצפון אמריקה. להודו לא היו יחסים דיפלומטיים עם ישראל. טסתי לאיראן. שם חיכיתי שבועיים, שיתמלא המטוס, ויצאתי לארץ. בשדה התעופה בארץ הציע לי נציג הסוכנות להצטרף לאולפן. ביקשתי אולפן של דוברי אנגלית. בעמיעד היה מקום פנוי. נסענו לעמיעד ועברנו ליד יגור בכביש הראשי של פעם, שעבר ממש בתוך יגור. מול המזכירות חטפה המונית שני תקרים. חיפשנו טלפון שנוכל להזמין חילוץ. השעה היתה 7 בערב, שעת הלחץ ב"מרכזיה". היה תור ארוך של חברים לפנינו. הנהג היה חסר סבלנות. התחילו צעקות. הייתי לבוש בחליפה, ולא הבנתי למה האנשים האלה צועקים. ניגשה אלי בחורה צעירה, (אחר כך התברר שהיתה אולפניסטית בעצמה) ושאלה באנגלית על מה ולמה הצעקות. הסברתי לה מה שהבנתי ביחס לסיטואציה, והערת שיש ציכים להמשיך לאולפן בעמיעד. היא סיפרה שהיא העוזרת של אם הבית באולפן והציעה לי להישאר ביגור. הייתי הרפתקן. נשארתי.

פרטים: בן 75, אבא של שני, דביר, קרן ויונתן, אמא נורית נפטרה ב-1991, מאז בזוגיות עם שרה'לה ורדי. לישעיה שלושה נכדים בארה"ב: ניר, שיר, אדם (של שני ואיל לוי) ואחד בארץ, אור, של קרן ואבישי.

נולדתי במומבאי ב-1945, אח בוגר למיכאל שחי היום באנגליה. אמא היתה דומיננטית בבית. בת לשופט מחוזי בזמן המנדט האנגלי בהודו. איש חשוב ונכבד שלא זכיתי להכיר. בזכות הייחוס הזה התקבלתי לבית ספר אנגלי (פרוטסטנטי, אמנם), מעורב בנים בנות עם צוות מעורב אנגלים - הודים, שהיה מאוד גאה באנגליותו.

הודו קיבלה עצמאות ב-1948, וגדלתי בשנים הקשות של מדינה צעירה, המנסה להגדיר ולבנות את התשתיות בתחום החינוך, בין היתר.

שפת אמי היתה אנגלית. זאת השפה שדיברו בבית. הודית היה אסור לדבר בבית הספר, ומה שאני יודע, למדתי מהרחוב. השפה השנייה שלי בבית ספר היתה צרפתית. סיימתי בית ספר ב-1961 עם תעודת בגרות של אוניברסיטת קיימברידג', אנגליה.

מבחינת יהדות, אבא היה יותר מסורתי, אבל הבית בהשפעת אמא היה חילוני לגמרי. רק בחגים ואירועים ציינו את היהדות שלנו. מעט מאוד שמענו על מדינת ישראל.

אחרי התיכון המשכתי ללמוד בקולג' במומביי עם התמחות בהנדסה. סיימתי ויצאתי לעבוד. בשלוש השנים שקדמו לעלייה עבדתי בחברה שתכננה ובנתה מפעלים, בעיקר

דברים מטקס הפרידה שנערך לישיעה עם סיום תפקידו יורם ילין, המנהל הטכני של "לגין אריזות פח"

התעשייה שלנו השתנתה, עם השנים נכנסו טכנולוגיות חדשות. ישעיה מסיים שנים רבות של עבודה, שהביאה אותו לרמת מומחה ברמה עולמית. הייתי נוכח בהרבה פגישות וישיבות עם גורמים שונים בתעשייה, אין ספק שהעריכו את מילתו המקצועית, הערכותיו השונות והמידע שחלק. ישעיה היה ציר מרכזי בוועדה הטכנית של ה-IPA, ושימש אף כמרכז הוועדה במשך כמה שנים. הוא זכה שם ובמקומות אחרים למעמד מרשים.

אני זוכר שישעיה פרח ממש בפגישות השנתיות של ה-IPA. השנה בה התקיימו תערוכות METPACK וה-INTERPACK היתה שנה חגיגית במיוחד. אני זוכר שהלכנו יחדיו בין ביתני החברות בתערוכה וישעיה הציג אותי בפני מנהלי החברות ואנשי המפתח. ואני זוכר גם שביום השני או השלישי הייתי צריך להמציא תירוצים לברוח ממנו, כי פשוט לא הספקתי כלום מרוב עצירות של "רגע, רגע, בא ניכנס רק להגיד שלום".

לגין הוא מפעל קטן במדינה קטנה, ולכן הפתרונות הטכניים, שההנדסה היתה צריכה לעיתים להביא, היו מאוד שונים מהפתרונות שראינו בחו"ל, ולדעתי, יצירתיים יותר, וכאן נכנסה ההתמחות של ישעיה והקשרים שלו באו לידי ביטוי. לישיעה היו גם יד, רגל וראש בפיתוחים של קופסאות שונות בלגין. פיתוח קופסה חדשה היה תמיד כמו פאזל חדש לפתור, וישעיה מאוד אהב זאת ותרם למציאת פתרונות בדרכים יצירתיות. רק נזכיר את קופסת הקפה לשטראוס, קופסאות הדגים הצורתיות ועוד.

אומרים שבהרבה מובנים העבודה שאנו עושים מגדירה אותנו, את אופיינו, את האופן שבו אנו רואים את העולם והעולם רואה אותנו. יש בזה הרבה אמת, אך גם קושי, שאדם מסיים את עבודתו ועליו להגדיר את עצמו מחדש בפני עצמו ובפני מכריו.

אני מאחל לך, ישעיה, שתדע לעשות את המעבר הזה ולפתח עצמך לכיוונים אחרים. או שאני טועה ועדיף שתחבר לגרהרד מולדר להקמת חברה משותפת של ייעוץ ואיתור ציוד לתעשייה.

בברכת בריאות והמשך מציאת סיפוק בכל דבר שתעסוק בו. תודה רבה.

מפעלים באירופה, IPA, שכלל יצרני פח מכ-14 חברות אירופאיות ומשאר העולם, אחת מכל מדינה. לי היה מעמד מיוחד באיגוד הזה, עקב כהונתי כראש הוועדה הטכנית שלו במשך 7 שנים במהלך העשור הראשון של המאה שלנו. הארגון הפך בינתיים מארגון אירופי לעולמי בהשתתפות נציגי חברות מארה"ב, מדרום אמריקה ומאוסטרליה. אהבתי מאוד את הנסיעה לכנסים השנתיים ואת שיתוף הפעולה לאורך השנה עם החברים בחו"ל.

בשנים 1980-1990 הוליד מיכה קיגל מאמץ גדול להכניס חברים מיגור לעבודה במפעל. המעבר לקופסאות מרותכות הרגיע את החששות מנוק בריאותי ואיפשר הכנסת חברים.

אחרי כמה חודשים, הכרתי את נורית שבאה ללמד ונהיינו זוג. לא היו לי כוונות להישאר ביגור או בארץ. נורית התעקשה לחיות כאן. כיבדתי את העקשנות שלה והתחלתי לחפש עבודה. שלחו אותי למשתלת הפרחים. עבדתי שם בתחזוקה עם יוסי חרמוני ז"ל. די מהר הבנתי שלא בשביל זה למדתי הנדסה.

שולם פלוט ז"ל, אבא של נורית ז"ל, הציע שאכנס ללגין ובסוף 1971 זה קרה. אחרי תקופה קצרה יצאתי לעשות טירוונות חייר של 4 חודשים וחזרתי ללגין. עשיתי כמה תפקידים במפעל. באוקטובר 1973 גוייסתי, כי פרצה מלחמת יום הכיפורים. חזרתי למפעל במאי 1974 וביקשתי לעבוד במחלקת ההנדסה במפעל. ההשפעה של השכירים היתה מאוד גדולה. הם לא רצו עוד קיבוצניק בצוות. חגי טפר ז"ל היה המנהל הטכני של לגין-פח, והוא לא כל כך הצליח מול ההתנגדות של השכירים. במקום להנדסה נכנסתי למחלקת אבטחת איכות של לגין-טובופלסט. בשנים האלה היתה השפעה גדולה של השותף האמריקני. רוב הידע היה באנגלית, מתועד ומאורגן היטב. למדתי את החומר בעצמי. ב-1975 הצליחו להכניס אותי להנדסה של לגין-טובופלסט, למרות התנגדות השכירים. כעבור שנתיים קיבלתי את ניהול ההנדסה בלגין.

בינתיים עוזי בארי החליף את שלום פרידמן במנכ"לות, ועודד רכבי נכנס לניהול הטכני המפעלי. בשנת 1976 עוזי ועודד פנו אלי לנהל את מחלקת הליינים, אחרי רפי עשת. ביקשתי שיהיה לי עוזר שיעסוק בצדדים שלא טכניים ונעניתי בחיוב. שמרתי לי את הצד הטכני והניהול הכללי והאסטרטגי. עבדו אז 9 ליינים של קופסאות בלי אף חבר קיבוץ. היתה הרבה עבודה ידנית ורוב הציוד היה מיושן.

באמצע שנות השבעים של המאה הקודמת התחולל מהפך בטכנולוגיה של ייצור קופסאות הפח. התחילו לרתך קופסאות במקום להלחים. בפעולת ההלחמה המיושנת היה שימוש בעופרת ובדיל, לא מתכת בריאה במיוחד. בריתוך חשמלי, לעומת זאת, לא נדרשו חומרים חיצוניים. האמריקניים הגיבו לאט, ולגין, לצערי, יישרה איתם קו. האסימון נפל כשהלקוחות שלנו בארץ לא יכלו יותר למכור לחו"ל קופסאות מולחמות ודרשו מאיתנו קופסאות מרותכות מהסוג החדש. בינתיים, למתחרה שלנו בארץ כבר היו 2-3 קווים בטכנולוגיה החדשה. לקח לנו 10 שנים להשלים את המעבר לקופסאות מרותכות עד שהגענו ל-6 ליינים.

בתחילת שנות ה-80 נחלשה ההשפעה האמריקנית במפעל ומיכה קיגל ז"ל נכנס לתפקיד המנכ"ל. אחרי שנה וחצי בתפקיד ביקש שאלווה אותו לסיוור היכרות במפעלים באירופה. המפעלים היו שייכים ל"אמריקן קו". הקשר בין שנינו התחזק מאוד. בינתיים, התחלף השותף האמריקני, ולבסוף רכשנו מהשותף החדש את מניות החברה שהיו בידיו.

השותפות עם האמריקנים התחלפה בשותפות עם איגוד

בהמשך החליטו בלגין להשקיע בקו של ייצור גלילי אלומיניום לאריזה במטבחים (FOIL) וגלילי נייר אפייה. לצערי, שתי הפעילויות האלו לא הצליחו, כך גם ייצור המגשים. הפעילות נמכרה למתחרה בדרום הארץ.

בשנות ה-2000 הכנסנו בלגין את הטכנולוגיה של "קופסאות משוכות" למוצרי דגים. הפעילות הזאת הצליחה. תקופה ארוכה של עבודה מסביב לשעון עד שהממשלה פתחה את השוק לייבוא.

בשלב מסויים נכנסתי לעבוד גם בתחום הרכש הטכני של שני המפעלים. היכרתי כבר המון אנשים בארץ ובעולם והרבה טכנולוגיות, והיתה לי ראייה כוללת והמון קשרים, שאיפשרו לי לעשות את זה כמו שצריך. שילבתי את העבודה בהנדסה וברכש. במסגרת זו ניהלתי את קניית הציוד למפעל בבולגריה.

אפילו שהייתי 50 שנים במקום אחד, המקום הזה השתנה כל הזמן, והייתי צריך להשתנות איתו. מהפיכות טכנולוגיות לוקחות שנים. עד שסיימת להטמיע את כל השינויים כבר באה המהפיכה הבאה.

לגין קצת הפרידה אותי מיגור, אבל התפקידים בלגין, בזכות האנגלית שלי ובזכות ההתמקצעות, נתנו לי מעמד מכובד בעולם הטכנולוגיה של ייצור הקופסאות בארץ ובעולם. נהייתי מזה ואני גאה בזה עד היום. אני חייב הרבה למיכה ז"ל, לעמוס, ולעוד הרבה אנשים טובים.

אבל החברים לא כל כך אהבו את העבודה במפעל ולא את המשמרות. במהלך התקופה הזאת עברו במחלקה כ-43 חברים. מעטים מאוד נשארו. הניידות וחוסר היציבות פגעו, כמובן, בייצור.

בשנת 1990 סיימתי את התפקיד במחלקת הליינים וחזרתי לניהול משרד ההנדסה. עבדו איתי מהנדסים וטכנאים וגם עובדים ותיקים, שתרמו ידע וניסיון. המחלקה הטכנית פרחת בשלל פרויקטים בלגין ובטובופלסט. עשינו הרבה REVERSE ENGINEERING, כלומר העתקת טכנולוגיות מחו"ל ומהארץ. בשנים האלה התחלתי לעבוד גם עם טובופלסט והספקתי לעבוד תקופה קצרה עם רמי טלמור ז"ל. כשאברהם רודן ז"ל נכנס למנכ"לות טובופלסט. עשינו עבודה גדולה בהעברת העבודה מפעולה ידנית של ותיקי יגור לייצור אוטומטי במכונות. עד אז המפעל היה מבוסס במידה רבה על עבודה ידנית של החברים המבוגרים ביגור. היה ברור שהדור החדש של הוותיקים ביגור לא יעשו את העבודות האלה.

הקשר לטובופלסט התחזק עוד יותר כשעמוס פרליס החליף את רודן. בשנות 2000 מיכה הוביל את הרכישה של "אלומית", מפעל האלומיניום בחולון.

רכשנו את הפעילות, והתחלתי לחפש קווים אוטומטיים. הבאתי את הקו הראשון ממצרים, ואת האחרון ממוסקבה. סה"כ היו 5 קווים. הפעילות הזאת הצליחה! במקביל התקיימה פעילות נוספת של אלומית לייצור מגשי אלומיניום. את הקווים האלה העבירו מחולון, 6 קווים.

על פרח הליליום (שושן צחור) יוחאי שלם

רמי מורן מספר ביומנו שהלכנו, הוא ואני, לחפש ליליום פורח. מהו סיפורו של הליליום?

הליליום הוא השושן הצחור. הפרח הובא מכאן על ידי הצלבנים לאירופה והפך שם לפרח מבוקש עד היום. אתר הפריחה בכרמל שמעלינו גילה טוביה קושניר, מחללי הל"ה בתש"ח, בטיולו בכרמל, כאשר למד ביגור בבית הספר המחוזי. הייתה כאן חבורת נערים שוחרי טבע, שהיו מטיילים עם טוביה, וביניהם אורי, אחי ז"ל. מטיולי עם אורי הכרתי את המקום וכמה שנים היינו עולים לשם, כדי לראות ולהריח את הפריחה.

בשנות החמישים, אחרי שהשתחררתי מהשירות בצה"ל, מצאתי את המקום הרוס. הכול היה "חרוש" על ידי חזירים ונותרו רק עלים של שושן שלא הצמיחו עמודי פריחה. אני חושב שבעקבות היסול התנים התרבו החזירים, כי לא היו טורפים שדיללו את שפע גורי החזירים שנולדו, דבר שאנחנו מרגישים עד היום. מאז עברו שנים רבות. ואולי צמחיית השושן שם התאוששה וחזרה להדרה.

אם יש מי שרוצה לחפש את המצוקים עליהם פרח פעם השושן, אני אשמח להסביר איך הגענו לשם.

מה זה ידיים פשוטות?
ידיים פשוטות היא יוזמה של רעות פילד, שיצרה למעשה מקצוע חדש של ליווי אדם אחר תוך כדי הושטת זוג ידיים נוספות הלכה למעשה. הדגש העיקרי הוא על היחד והנוכחות. **אני לא עושה במקומך אלא יחד איתך.**

האפשרויות הן אין סופיות. אתן כמה דוגמאות: סידור, מיון וארגון של ניירת רפואית, קבלות ודוחות, סדר בתיקות המחשב, עזרה לילדת טרייה וגם ותיקה בהתארגנות לקראת הלידה, סידור החדר לתינוק או מיון והכנת הבגדים והציוד. התמודדות עם מצב בריאותי חדש, הכולל התנהלות מול בירוקרטיה מתישה ותיאום בדיקות רפואיות, מצב בו יש הצפה של משימות וצורך לתעדף אותן. ללוות ולהיות ביחד במצב של משבר או ללוות לעבר התחלה חדשה. בקיצור, **כל דבר שקשה לך לעשות אותו לבד והיחד מאיר אותו באור גדול ומאפשר לו להיות הרבה יותר קל.** אני מאוד ממליצה לבקר באתר של ידיים פשוטות pshutot.co.il. בקרוב מאוד, גם אני אופיע באתר תחת הלשונית מלוות בגישה.

ידיים פשוטות

נעה בן-דור שינתה כיוון בעבודה ומספרת על עיסוק חדש ומרגש

קצת על נעה: נשואה לינר (מנהל מוסך הקלנועיות) ואמא ל-5 (מיקי בת 20, גידי בן 19, ליבי בת 13, תום בת 12, טבת בת 9). ב-10 השנים האחרונות עבדה בלגין-טובופלסט כמזכירת מנכ"ל ובהמשך כחשבת השכר של לגין בע"מ. במהלך השנים שילבה בין עבודה בתפקידי ניהול אדמיניסטרציה מגוונים לבין לימודים אקדמאיים באוניברסיטת חיפה לתואר ראשון בסוציולוגיה ותואר שני בבריאות הציבור עם התמחות בקידום בריאות. בין לבין השלימה תואר שני בחוג להיסטוריה עם התמחות בלימודי ארצות הברית, ככה, בשביל הנשמה והעניין. באפריל 2020, רגע אחרי שפרצה הקורונה, סיימה את עבודתה בלגין בעקבות תהליך ממושך של חיפוש כיוון חדש בעבודה ומעבר לניהול עצמי, שישלב ויצרף את כל "הגם וגם" שאספה במשך החיים.

ספרי על המסלול שעברת בדרך להחלטה ולבחירה בכיוון חדש. ההבנה שצריך, רצוי וכדאי לחשב מסלול מחדש לא קרתה אצלי ביום אחד. זה מתחיל בלחישה ממש שקטה, שאם לא ערים לה מספיק, פשוט לא שומעים אותה. ואז הלחישה מתחזקת עד שהיא הופכת לצעקה. החיים נותנים אותות וסימנים, וכל אלה ביחד יוצרים את ההבנה ובעיקר את הביטחון שהגיע הזמן לכתוב סיפור חדש.

הקורס בגישת "ידיים פשוטות" קפץ לי יום אחד בפייסבוק והיה כל כך מדויק למה שחיפשתי. 14 מפגשים עם עוד 15 נשים מדהימות, ביניהן מיכל שמיר, שהייתה שותפתי ללימודים ולנסיעות לקורס שהתקיים בבנימינה. נשים, שלכל אחת מהן ניסיון חיים וארגז עם הכלים הנכונים להושיט את הידיים שלהן.

למי הליווי הזה מתאים?

אני מזמינה כל אישה שהעשייה של ידיים פשוטות מדברת אליה, לפנות אלי באופן אישי. אחרי שיחת הכרות ובירור הצרכים נוכל לצאת לדרך משותפת.

איך ההרגשה אחרי השינוי התעסוקתי?

השינוי בזמן הקורונה הגיע בדיוק ברגע הנכון והמעבר לניהול עצמי איפשר לי ללוות ולהקדיש זמן חשוב לבני משפחתי. זו הרגשה מדהימה לעסוק בדבר שאני מרגישה בו תורמת ונתרמת ולשלב בו את כל היכולות והכישורים שצברתי וממשיכה לאסוף ולפתח. התמיכה בבית, של ינר והילדים, מזכירה לי מהיכן אני באה ולאן אני חוזרת. התגובות בפייסבוק גם הן מחממות את הלב.

ולסיום, נשארו עוד חלומות לצעוק?

כן, אם מישהו שומע, דיילת אוויר באל על וקבוצה לשיר איתה מוסיקה ישראלית טובה.

אמונה... צביעות חבויה וגם בלתי מודעת יוחאי שלם

מחקרים הראו שקל מאוד לשתול אמון במזימות בין לאומיות, וכמעט לא ניתן לעקור דעות שהוכח שהן שקריות. דוגמה חשובה מאוד לנו הם "הפרוטוקולים של זקני ציון", שבמשפט שנערך בצרפת בשנת 1935, אם אינני טועה, נקבע שכל הכתוב שם זה שקר זדוני ומכוון. על זה נכתב הספר "השקר שמסרב למות".

ועכשיו אני נכנס לשדה מוקשים. יש לי רשימה ארוכה של אמונות שעומדות איתן במבחן "אמונה", כי אמונה אינה ניתנת להיבחן. מספיק שאני מאמין, גם אם הבחינה המדעית שוללת את תוכן האמונה.

אינני מתכוון ליצור עימות רציונלי מול כל האמונות הקיימות ואלה שעדיין בהתהוות. איש באמונתו יחיה. אבל פתאום נזכרתם ב"מעקב המדעי"? פתאום התחלתם להאמין שהוא קיים ברפואה, אבל אינו קיים בכל האמונות האחרות שלכם?

"אנחנו פונים אל אזרחי ישראל: מהרו להתחסן!!!" - כך קוראים שרים ורופאים ומוסיפים: "המעקב המדעי מוכיח שהחיסון יעיל ב-94%". ואני אומר לעצמי: זאת צביעות! וחשוב ביני לביני האם זאת צביעות מדעת או אולי צביעות חבויה ובלתי מודעת. אני מעדיף לחשוב שהצביעות היא בלתי מודעת, ועל כן אולי קצת מוגזם לקרוא לזה "צביעות", אבל לא מצאתי מילה אחרת. אשמח לקבל הצעות. וכל כך למה?

אתחיל מההצהרה שהמעקב המדעי מוכיח וכו'... מהו מעקב מדעי? תסלחו לי על הנאיביות, מעקב מדעי הוא ניסיון לבחון אירוע כלשהו בכלים אוניברסליים מוסכמים המתבססים על עובדות (מדודות בדיוקנות ככל האפשר). המדדים האלה עומדים לביקורת כל הזמן ומשתנים, אם הוכח שיש צורך לשנות. ומה עומד מול שיטה מדעית (הנבחנת כל הזמן)? מה שעומד מול זה זאת "אמונה" וקודם כל אמונה בקונספירציה.

ה"סטוק הירוק" לחו

עם החלת הסגר על העם היושב בארץ האבות הוטל הפיקוח על העסקים ועל הרשויות המקומיות (בגיבוי המשטרה). אולם, בעוד בחלק מהרשויות נרשמה הקפדה יתרה על התקנות, ברשויות אחרות הפקחים התכווצו, עיניים נעצמו ואולי אף ידיים נלחצו. אולי.

האכיפה הבררנית יצרה מצב שבזמן שהמשתלה שלנו נאנקת ונחנקת, משתלות מתחרות (שזמן הנסיעה אליהן כה קצר שמסטיק בפה עוד לא מאבד את המתיקות) נותרו פתוחות ונהנו מזרם של לקוחות, אשר מצאו את המשתלה שלנו סגורה וחיפשו חלופה. פניות חוזרות ונשנות בנושא זה לרשות העלו חרס והובן שיש לחפש פתרונות אחרים.

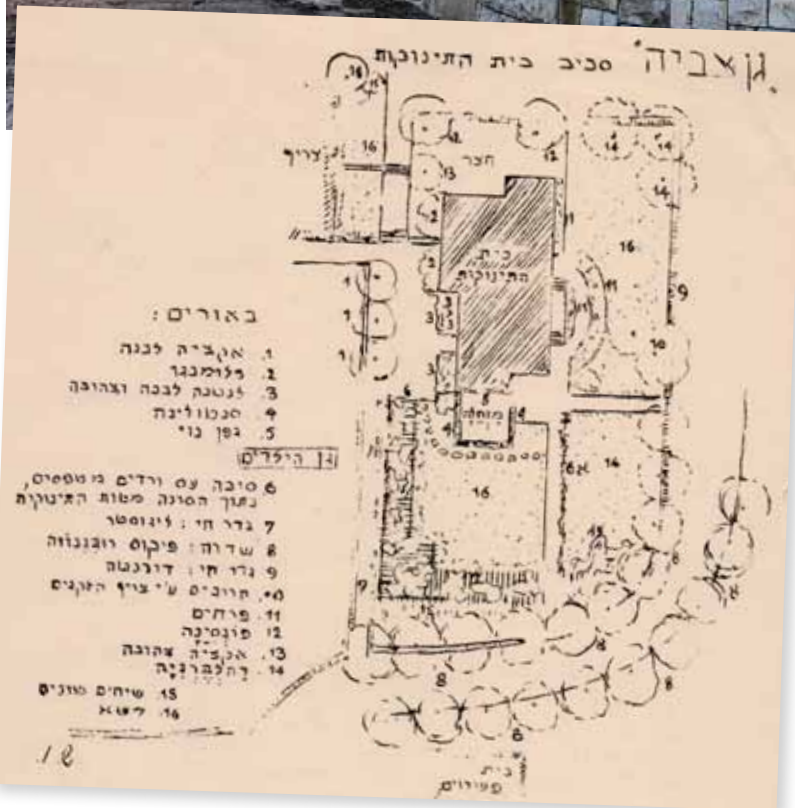
התרת פעילויות המקוואות וחנויות הסטוק ברחבי הארץ במהלך הסגר השני העלו את הרעיונות לפתוח במשתלה מקווה או חנות סטוק בסגר השלישי ובכך להכשיר את פעילותה.

בעקבות טראומות העבר מהמקלחת המשותפת רעיון המקווה נשלל ורעיון הסטוק קרם עור וגידים.

בשל הגודל, המיקום, התקנות ומגבלות נוספות, פעל הסטוק בהיקף קטן ביחס להיקף פעילות המשתלה במצב שגרה, אך הוא סיפק לה צינור חמצן חיוני שאפשר את המשך הפעילות במשך כל התקופה. מה שנקרא, שלישי הכוס המלאה.

ביום 21.2.2021 נכנסו לתוקפן ההקלות בתקנות שאיפשרו את פתיחת המשתלה לקהל הרחב. הסטוק הירוק יקירנו נסגר. בעתיד הלא רחוק צפויה להיפתח במקום הסטוק הירוק חנות חדשה. השם, הקונספט ומועד הפתיחה הם... הפתעה!

בית השמרטף? "בית צביה"!

קראתי ביומן האחרון את הרשימה של נטע שפירא, ובה מוזכר "בית השמרטף", לדבריה. אני חושבת שמגיע לבניין הישן הזה הכבוד המגיע לו, עם השם "בית צביה". גם שילוט מגיע לו.

הבניין נקרא כך לזכרה של צביה גריצובסקי-שרתוק, אשתו של יהודה שרת ואחותה של בתיה קנטרוביץ'. צביה נהרגה בתאונת דרכים בדצמבר 1940, תאונה שזעזעה את היישוב הקטן בארץ ישראל. נהרגו גם דב הוז, ממנהיגי היישוב, אשתו רבקה ובתם, יצחק בן-יעקב ועוד. הם נסעו לבית ההבראה "ארה" ליד ירושלים לבקר את יהודה. התאונה היתה בכביש הישן חיפה-ת"א, סמוך לצומת פרדסיה - בית ליד. כמדומני שעד היום ניצבת שם אבן זיכרון להרוגי התאונה הזאת.

צביה היתה ביגור מטפלת תינוקות אהובה ומוערכת מאוד. "אם הילדים" קראו לה.

בעקבות מותה נכנס יהודה לדיכאון עמוק והפסיק לתפקד. מי שהוציא אותו לבסוף מהדיכאון היה אריה (גולדברג) שריד, ששכנע אותו לקום מאבלו הכבד והציע לו למיין ולסדר את כתביו של ברל כצנלסון. יהודה שקע בעבודה זו ונרתם לה בכל מאודו. באותו זמן גם הוסיף ל"הגדת הפסח נוסח יגור" את המסכת של "ליל שימורים".

ביגור החליטו לקרוא לבית התינוקות "בית צביה" על שמה של המטפלת האהובה. בשנים

מאוחרות יותר מיקמו בקצה הבניין את השמרטף. המרפסת העגולה למטה נקראה אז "מזחלה", מקום זחילה לתינוקות. למטה היה מחסן ההלבשה של הילדים ויותר מאוחר "אגרטל" - תעסוקון לגיל השלישי.

בכל השטח שעליו רוצים היום להקים מתקן אתגרי לילדים (בין בית צביה לבית האולפן ד'היום (גן רבקה בעבר) תוכנן ע"י שלמה אורן ויינברג לקום גן גדול - "גן צביה" (שרטוט מצורף).
לידיעת שוחרי ההיסטוריה היגורית.

נטע - ארכיון יגור

סבתא אולגה וסבא הנריק

שרהלה חי

אולגה וננה רישארד
לפני המלחמה

אולגה ונפתלי הורביץ. תמונה ששלח הנכד

הנכד זבנגייב

לנפתלי תדיאוש הורביץ ויחד עזבו את פולין בשנת 1947 והגיעו לקיבוץ יגור.

נותרתי עם הרבה שאלות לא פתורות בסיפור חייה של אולגה: מי היה בעלה הראשון? היכן חי בנה כשהיא הגיעה לישראל? האם נשמר קשר בינה לבין בנה? מה יודע זבנגייב הנכד על סבתא אולגה ומי סיפר לו? איך הגיעה אליו תמונה של אולגה ונפתלי מזמן שהם חיו ביגור? ועוד ועוד.

אלון מוסר לי את כתובת המייל של זבנגייב ומפנה את הבמה ליצירת קשר בינינו.

אני כותבת עברית, מתרגמת בעזרת הגוגל לפולנית, שולחת לזבנגייב. הוא עונה לי בפולנית, אני מתרגמת לעברית, קוראת, עונה בעברית, מתרגמת, שולחת וכו'.

אט אט אני טווה את מסכת החיים של אולגה כפי שאני מבינה מקטעי המידע שזבנגייב מספק לי.

"כל חיי לא ידעתי על סבתא אולגה שום דבר. לפני שלוש שנים, פגשתי שתי בנות של אחותה הצעירה של סבתא והן סיפרו לי עליה. אך הידע שלהן מועט ומקוטע.

סבי, בעלה הראשון של אולגה, היה הנריק פסטרוסינסקי, יליד 1907. הם נישאו בקרקוב בשנת 1928 ובשנת 1929, כשאולגה הייתה בת 19, נולד בנם רישארד - אבי, שנפטר בשנת 1993. בהמשך אני מקבלת מזבנגייב תמונה, שצולמה בקרקוב, של אולגה עם בנה רישארד, אביו של זבנגייב. ועכשיו יש לי שאלות, כותב לי זבנגייב בהמשך ההתכתבות בינינו:

1. האם ניתן לקבל את תעודת הפטירה של אולגה?
 2. האם יש מישהו מבני משפחתו של נפתלי הורביץ בישראל?
 3. האם נותרה מזכרת מאולגה?
- בינתיים, לצערי, אני לא יכולה להשיב בחיוב על אף אחת משאלותיך, אני עונה.

"אני צריך את עזרתך", אמר לי אלון גולדמן בשיחת הטלפון שיצר עמי. ההכרות בין אלון לביני קיימת מזה מספר שנים. הוא ישראלי שמכהן כיו"ר ארגון יוצאי העיר הפולנית צינסטוחובה בישראל ופועל רבות לשימור המורשת היהודית של העיר.

איזו עזרה אני יכולה להגיש לו, אני חושבת לעצמי. אלון לא מחכה וממשיך. אולגה הורביץ, ילידת פולין... אני נדרכת, השם מוכר לי. נפתלי הורביץ, בעלה...

"אני חושבת שאני יודעת על מי אתה מדבר", אני אומרת לאלון. וכאשר שנינו מיישרים קו הוא מספר לי על פנייה שקיבל מאדם פולני החי בצ'ינסטוחובה שמחפש את קברה של סבתא שלו - אולגה הורביץ.

נשמע לי מוזר. אולגה ונפתלי היו זוג חשוכי ילדים. אולגה הייתה גויה (היחידה ביגור של ילדותנו?) וזכרתי איך היינו מציצים לדירתם לחזות בעץ חג המולד שהיא הציבה וקיישה בדירתה.

אלון ממשיך ומספר לי שבאותו יום הגיעה אליו פנייה מפולני בשם זבנגייב המחפש מזה שלוש שנים את קבר הסבתא שלו. הוא פנה לאן שפנה, אך לא נענה. בלי להסס אמרתי לאלון, "מחר אני יורדת לבית הקברות, אצלם את הקברים של אולגה ונפתלי והצילום יהיה אצלך מיד אחר כך."

כשזבנגייב, הנכד, קיבל את התמונה של קברות אולגה ונפתלי, התרגשותו הרקיעה שחקים. שלוש שנים אני מחפש ופחות מיממה אחרי שאני פונה אליך, אתה שולח לי את התמונה, הוא כותב לאלון.

כדי להיות בטוחים שאנחנו מדברים על אולגה ונפתלי חברי יגור, זבנגייב שולח לאלון תמונה שלהם. אני מאשרת שאלו אכן הם.

זבנגייב יודע לספר שסבתו אולגה הורביץ לבית לוינסקה, נולדה בקרקוב ב-13.9.1909, היא נישאה, בפעם השנייה,

במשולש האנושי שאני מתוודעת אליו יש שלוש זוויות אנושיות: אולגה, הנריק בעלה הראשון ובנם - רישארד. אני מנסה לדלות, מהנכד, פרטים על אולגה, אבל הוא יודע עליה מעט מאוד. הוא מציין שאביו סיפר ש"אמו הלכה" (בזמן המלחמה או בזמן הפרידה מאביו?) ויותר לא הוסיף.

באתר "פני יגור" מתוך המעט שכתוב על אולגה, מצוין שהיא ברחה לרוסיה בזמן המלחמה. זבגנייב יודע שהיו פולנים שברחו מפני הנאצים לרוסיה, אבל הוא לא יודע שגם סבתו אולגה עשתה את הדרך הזו, וכותב בתשובה לשאלתי, שזה נראה לו לא סביר שהיא הייתה ברוסיה. כמוכן שהוא לא יודע היכן ועם מי היה רישארד, אביו, כנער, בזמן המלחמה, אבל מניח שעם אמו אולגה. (לא בטוח). (אקדים את המאוחר ואומר, רישארד לא חי עם אביו ואשתו השנייה, אבל אל הפרט הזה עוד נגיע).

הקודקוד השני - רישארד, בנה של אולגה ואביו של זבגנייב, נולד, כאמור, בשנת 1929 ונפטר בשנת 1993. הוא כנראה לא סיפר הרבה על אביו הנריק ועוד פחות על אולגה אמו.

הקודקוד השלישי - הנריק פסטרוסינסקי, בעלה הראשון של אולגה. לאחר שנפרד מאולגה התחתן הנריק עם אנטונינה ונולדו להם שתי בנות.

כאן מגיע טוויסט בעלילה: אלון מספר לי, טלפונית, שמע מוזבגנייב שהנריק, הסבא, הציל יהודים במלחמת העולם השנייה וקיבל את אות חסיד אומות העולם מ"יד ושם". לא עוברות דקות ארוכות ונוחת אצלי בסלולר לינק של "יד ושם", ששולח לי אלון, עם תיאור פועלו של הנריק. ב-19 באוגוסט 2008 הוענק לו תואר חסיד אומות העולם.

אני כותבת לזבגנייב ושואלת מה הוא יודע על הצלת היהודים של סבא הנריק. הוא משיב לי שהוא לא הכיר את סבו, כי הוא נפטר בשנת 1959 שנה אחרי שהוא נולד ב-1958.

אני מתקשרת ל"יד ושם" בתקווה לדעת את מי הציל הנריק פסטרוסינסקי, ומקבלת מענה קולי שמבקש להשאיר מספר טלפון ומבטיח להתקשר. אבל מי צריך את "יד ושם" כשיש את אלון. בבוקר שלמחרת שולח לי אלון לינק עם סיפור הניצולים של הנריק. קריאה לא ארוכה מבהירה לי שהנריק הציל ילד בן 9 ובהמשך הוא הסתיר אותו ואת שתי אחיותיו. שמו של הילד בן ה-9 הוא שמואל רוטברד. אני מתקתקת את השם ומופתעת, יכול להיות שבאיזו הזדמנות עברתי לידו מבלי לדעת?

שמואל רוטברד נולד ב-1 בספטמבר 1933 בקרקוב שבפולין, להוריו משה וחוה, ולו אח ושתי אחיות גדולים ממנו. ב-1 בספטמבר 1939, יום הולדתו השישי, פלשה גרמניה לפולין.

בסוף 1939 החרימו הגרמנים את חנות האריגים והטקסטיל של האב ובתחילת 1940 אולצה המשפחה לשכן בביתה קצינים גרמנים ולשרתם. המשפחה הושלכה מביתה ועברה למגורים בפאתי קרקוב. במרץ 1941 אולצה המשפחה לעבור לגטו קרקוב.

באוקטובר 1942 בוצעה אקציה בגטו קרקוב וכ-4,500 מיושביו גורשו למחנה ההשמדה בלז'ץ. שמואל שרד במסתור, בו ישב בדממה שעות, עד תום האקציה. במרס 1943 חוסל גטו קרקוב וכל תושביו גורשו להשמדה.

משפחתו של מוליק (שמואל) ניצבה בתוך ההמון, סמוך לגדר התיל שהקיפה את הכיכר. האם הביטה לצדדים, וכשראתה שאיש אינו שם לבו אליה, שלפה ממחבוא שעל גופה צרור קטן עטוף בסמרטוטים ומתוכו הוציאה שטר כחול של חמש מאות זלוטי. את השטר החזיקה מקופל בידה, ובתנועות יד מהוססות ניסתה להסב את תשומת לבו של שוטר אוקראיני צעיר שניצב סמוך אליהם ליד גדר התיל. לבסוף הפנה האיש את ראשו ושם לב לתנועות ידה. הביט לצדדים ובצעד אטי ניגש לאישה הרומזת אליו. היא הצביעה בראשה על מוליק הקטן ואמרה בקול נמוך: "אנא, אדוני הקצין, אל תביט לעברנו כמה דקות. בבקשה ממך אדוני הנכבד" - בדברה הראתה לו את השטר שבידה. האוקראיני נענע ראשו בהסכמה, הביט בזהירות לצדדים ופתח את ידו בלי להניפה. השטר עבר במהירות מידה של האם אל ידו הקמוצה של האוקראיני, וזה סובב את פניו והתרחק מספר צעדים מן התיל. האישה שבה בזריזות אל הילד ורכנה מעליו:

"מוליק, הקשב היטב ילד", (היא דיברה אל מוליק בפולנית), "אתה זוכר את הכתובת של זייק (הנריק)? אתה זוכר היכן הוא מתגורר? ...האם תוכל להגיע אליו, לבד?" "עכשיו?" "כן, עכשיו", זאת ההזדמנות, אתה מוכרח. הרי אתה כבר ילד גדול. בן תשע הוא כמעט בר-מצווה, נכון? ...זכור, תתיישר ותמשיך ללכת מבלי להפנות ראשך לאחור. מוליק, האם הבנת? ילדי, היה שלום, יינגאלע שלי, ושמור על עצמך". רכנה מעליו, נישקה אותו בחופזה על מצחו ודחפה קלות לעבר גדר התיל. שמואל הגיע אל ביתו של הנריק פסטרוסינסקי (PSTRUSINSKI), ידיד פולני של ההורים. הנריק הסתיר את שמואל בבית היציקה שלו, עליו השתלטו הגרמנים. הוא הבין שהמקום הבטוח ביותר להסתיר יהודים הוא מקום שנמצא בשליטה גרמנית - שם הגרמנים לא יחפשו.

שמואל ושתי אחיותיו הוסתרו ע"י הנריק עד סוף המלחמה. הילדים ואמם, ששרדה את השואה, עלו ארצה ושמואל הגיע לגן שמואל והוא חבר בקיבוץ (בו חיה בתי ומשפחתה) עד היום. אני מרימה אליו טלפון. הוא מספר לי את סיפור חייו שכתב בספר "פרשים ירוקים" ומופתע לגלות שהנריק היה נשוי לאולגה, שם שמעולם לא שמע. כאשר הוא שהה במסתור, בביתו של הנריק, היו שם אשתו השנייה, אנטונינה ובתם התינוקת. הוא מכיר את בנותיו של הנריק, אך לא שמע על בנו רישארד מנישואיו הראשונים (לא ברור היכן היה רישארד בזמן המלחמה כאשר אמו נדדה לרוסיה).

הקשרים בין המשפחה של שמואל והנריק נותקו, מן הסתם, כאשר ירד מסך הברזל על פולין. הנריק שהיה חבר במחתרת הפולנית "ארמיה קריובה" נחשד בריגול ע"י השלטון הקומוניסטי וישב בכלא. שמואל יודע שהוא נפטר בכלא אך במשפחה של זבגנייב יודעים לספר שהוא נפטר בעקבות אירוע מוחי.

ברבות השנים, הגיע אל פרופסור ידוויגה סטרוסינסקה, בתו השנייה של הנריק, ומומחית למדעי אירן, ספרו של שמואל רוטברד, "פרשים ירוקים" שתורגם לאנגלית. היא פנתה אל "יד ושם" וביקשה להכיר באביה כחסיד אומות עולם. התחלנו עם הקבר של אולגה והגענו לסיפור שעדיין לא הסתיים...

נ.ב. זבגנייב, הנכד של אולגה והנריק מאוד מעוניין לשמור על קשר עם חברי קיבוץ יגור.

ט"ו בשבט תשפ"א

חגיגת חוץ

ט"ו בשבט עבר עלינו בסימן יום המשפחה. אחרי שהחג נדחה פעמיים בשל הסגרים, הרווחנו שבת קהילתית שמשית ונעימה. נפגשנו בעיגול לזמן של כיף ויצירה - הוספנו צבע לפנים בדוכן האיפור של ליאת כהן. יצרנו עולמות חדשים באבנים עם שירה עוז. ניגרנו וצבענו תיבות קינון עם דותן רוזיאו. תעדכנו אם מגיעים הירגזים... ידיים קטנות הפכו אצטרובלים וחומרי טבע לחיות. הוספנו שתילי ירוק וסגול לגינה עם אמוץ אשר וגלי גורביץ. הצטלמנו לתמונה משפחתית עם שרי הצלמת. התמונה תגיע אליכם בהקדם. טעמנו וביקשנו עוד מהמעדנים של שושנה רוזיאו ואיריס וילרוסה. ועדת תרבות פינקה במרק חם. לחמוס בלוקונים חיכינו בסבלנות. ליקקנו אצבעות בשולחן מתוקים של שירלי קציר. פגשנו בובות יפיפיות מעשה ידיה של יהודית יובל. והפרחנו בלונים צבעוניים שעיצב אריאל קינן.

אני מרגישה שאנשים ומשפחות רצו להיפגש ונהנו יחדיו.

תודה - לכל מי שהגיע!
לכל מי שטרח ועסק במלאכה.
לבנות ה-ז'-ח-ט המדהימות:
הילה זך, נטלי זך, נוי חגי, שבא שביט, נעמה מדלינגר, מורל פז.
תודה לוועדת תרבות: איריס כרמי, אמוץ אשר, יעל שמשי,
יאנה פוליאק גרודמן, נבו גולדשטיין.
שתמיד תמיד איתי.

אנני טויס

ארזי ואילי בן צור
לשרה'לה וראובן טנא
ואלכ בני המשפחה
להלואית הבן הנכד אריאל